

REFERAT

for mødet den 08.10.2025, kl. 13:00 i Rådhuset, stuen, værelse 43/44

5. Forenkling og frisættelse på dagtilbudsområdet (2025-0296909)

2

5. Forenkling og frisættelse på dagtilbudsområdet (2025-0296909)

Udvalget skal med denne sag drøfte de krav, bindinger og politiske initiativer, som forvaltningen har identificeret i den indledende dialog med dagtilbudsledere og faglige organisationer. På baggrund af drøftelsen skal udvalget tage stilling til de første to områder, hvor der er potentiale for øget frisættelse og beslutte, hvordan dialogen om frisættelse kan forankres i de eksisterende dialogfora. Endelig skal udvalget drøfte muligheden for udløbsdatoer på politikker og regler.

Denne indstilling omhandler udelukkende dagtilbudsområdet. Skoleområdet vil blive behandlet i en separat indstilling til foråret 2026.

Indstilling

Børne- og Ungdomsforvaltningen (BUF) indstiller til Børne- og Ungdomsudvalget (BUU),

1. at udvalget drøfter de perspektiver på frisættelse og forenkling, der er fremkommet i den foreløbige dialog med dagtilbudsledere og faglige organisationer,
2. at udvalget pålægger forvaltningen at undersøge mulighederne for at forenkle og målrette certificeringen af BUF's medarbejdere i IT-sikkerhed og GDPR-regler, så det sker med mindre tids- og ressourceforbrug samt færre oplevede unødige krav,
3. at retningslinjerne for samarbejdet under Stærkt Samarbejde revideres med henblik på at gøre forskellene på bundne opgaver og frivillige elementer tydeligere og ens på tværs af byen,
4. at udvalget drøfter, hvordan der kan arbejdes for yderligere frisættelse og forenkling i de eksisterende dialogfora,
5. at udvalget drøfter muligheden for udløbsdatoer på politikker og regler, samt hvordan en systematisk gennemgang af eksisterende politikker kan tilrettelægges i hver valgperiode og
6. at medlemsforslaget om *"frisættelse af selvejende dagtilbud i Københavns Kommune"* (bilag 3) med denne sag er endeligt håndteret.

Problemstilling

På BUU-mødet 14. maj 2025 drøftede udvalget forenkling og frisættelse ud fra de bestemmelser, regler og politikker, forvaltningen præsenterede. Udvalget godkendte samtidig processen for dialog med dagtilbud om oplevede barrierer.

Forvaltningen har efterfølgende gennemført en indledende inddragelsesproces med 7 klyngeledere, 7 pædagogiske ledere, samt BUPL og LFS. De overordnede pointer, der kom frem i denne proces, fremgår af bilag 1.

Hovedformålet var, at klyngeledere, pædagogiske ledere samt repræsentanter fra BUPL og LFS skulle have mulighed for at identificere specifikke krav og indsatser fra forvaltningens kortlægning (bilag 2), som de ønskede at blive frigjort fra. Derudover skulle de have mulighed for at fremhæve og diskutere barrierer, som de oplever, men som ikke nødvendigvis fremgår af den eksisterende kortlægning.

Indstillingen skal ses som et første, indledende skridt i arbejdet med frisættelse og forenkling. Processen er igangsat for at åbne de lokale dialoger, hvor det er i praksis, at uhensigtsmæssige bindinger kan identificeres og fjernes, og hvor ledere og medarbejdere kan udnytte deres frihed til at tilpasse metoderne til de konkrete behov.

Løsning

Den indledende dialog viser, at ledere i københavnske dagtilbud allerede har et betydeligt råderum, og at de oplever, at de nuværende rammer giver stor fleksibilitet til at tilpasse indsatser og organisering til lokale behov. Denne frihed fremhæves af flere som en styrke, der understøtter kvaliteten i tilbuddene og giver plads til både faglighed og ledelsesrum.

De adspurgte ledere oplever dog også enkelte administrative krav og uklare rammer som noget, der kan tage tid fra kerneopgaven. Der er etableret en løbende tæt dialog med de decentrale enheder med henblik på at gøre den administrative ledelsesopgave enklere og mere overskuelig. Der arbejdes på bedre understøttelse og mere brugervenlige løsninger – fra nye digitale værktøjer og økonomiske overblik til styrket introduktionsforløb og støtte på ejendomsområdet. Tilsammen skal det frigøre tid og skabe større klarhed.

I dag er der således i BUF en høj grad af selvstyre og decentrale beslutninger. Det afspejles f.eks. i udmøntningen af budgetmidler, hvor den overordnede ramme fastlægges centralt, mens den konkrete metode og tilrettelæggelse varetages lokalt. Denne metodefrihed udgør et væsentligt udgangspunkt for arbejdet med frisættelse og forenkling.

Der er mange nuancer i dialogen om de forskellige krav og bindinger, og der er ikke altid enighed om fx udformningen af tilsynet eller brugen af KIDS. Disse nuancer kan udforskes yderligere i de eksisterende dialogfora som LokalMED, forældrebestyrelserne og faste ledermøder i klyngerne. Også pædagogiske læringssamtaler og de dialogmøder, som forvaltningen jævnligt holder med ledelser og medarbejdere, kan indgå som fora, hvor frisættelse og forenkling behandles.

Den indledende dialog med BUPL danner ligeledes udgangspunkt for en videre drøftelse i de etablerede dialogfora, hvor også de selvejende er repræsenteret. Erfaringer fra de selvejende dagtilbud bidrager til, at dialogen om frisættelse bygger på et bredt og nuanceret grundlag.

Indstillingen er tænkt som første skridt i denne bredere proces, hvor målet er at understøtte en åben og nysgerrig samtale med både kommunale og selvejende aktører om, hvordan man bedst leder og udvikler dagtilbuddene. Samtalen kan fx føre til, at dagtilbuddene tilpasser egen praksis ved at udnytte de vide rammer for selvbestemmelse og metodefrihed, eller at der identificeres yderligere regler, retningslinjer og procedurer og forældede bindinger, som med fordel kan ændres eller afskaffes.

På baggrund af de foreløbige dialoger foreslår forvaltningen indledningsvist følgende konkrete indsatsområder, som fremgår af bilag 2:

GDPR og IT-sikkerhed

Kurset i IT-sikkerhed og databeskyttelse består af moduler, hvor antallet afhænger af omfanget af ens arbejde med IT og personoplysninger. For de fleste pædagogiske medarbejdere gælder det dog, at de skal gennemføre alle fem moduler. Hvert modul indeholder afsluttes med en test. Det er obligatorisk for alle medarbejdere i Københavns Kommune at gennemføre kurset hvert andet år, med en samlet varighed på ca. 70 minutter.

Der er en bred opfattelse blandt de involverede, at både ledere og medarbejdere investerer for meget tid i e-læring om GDPR-regler og IT-sikkerhed. Dette opfattes som rigtigt og unødigt komplekst, også sammenlignet med praksis i andre kommuner. Den oplevede udfordring omkring IT-sikkerheds- og databeskyttelseskurser handler dermed ikke om selve nødvendigheden af at erhverve sig vigtige IT-sikkerhedsoplysninger, men nærmere om de rammer, hvorunder denne læring foregår.

Der er et ønske om at tilpasse certificeringsmulighederne til lokale behov og ressourcer. Udfordringen knytter sig primært til, hvordan certificeringen gennemføres. Her kan det afsøges, om der kan skabes større metodefrihed, f.eks. ved at samle introduktion på personalemøder kombineret med test, frem for at alle medarbejdere gennemfører individuelle e-læringsforløb.

Hvis udvalget vælger at forenkle og fokusere på arbejdet med GDPR og IT-sikkerhed, vil forvaltningen undersøge muligheder for at give medarbejderne tilstrækkelig viden med mindre tids- og ressourceforbrug

Det kan f.eks. ske gennem mere praksisnære målrettede kurser, fælles løsninger frem for individuelle e-læringsforløb og en reduktion af oplevede unødvendige krav.

Stærkt Samarbejde

Stærkt Samarbejde er en indsats, der skal sikre gode overgange for børn mellem institutioner. Det indebærer, at skoler, daginstitutioner og fritidsinstitutioner hvert år udarbejder en lokal samarbejdsaftale i et skoledistrikt (jf. bilag 2). Den oplevede udfordring med *Stærkt Samarbejde* handler ikke om selve idéen om stærkt tværinstitutionelt samarbejde. Udfordringen opstår i manglende kommunikation omkring fleksibiliteten i implementeringen. Der er forskellige opfattelser i områderne af, hvad der reelt er krav, og hvad der er tilvalg, hvilket skaber usikkerhed om de lokale tilpasningsmuligheder.

Nogle ser alle dele af konceptet som faste krav, mens andre tolker, at implementeringen kan tilpasses lokalt. I et område er det indført fleksibelt med løbende lokale tilpasninger for at imødekomme behovene fra skoler og dagtilbud, hvilket bidrager til en bedre overgang mellem disse. I et andet område følger man en fast struktur med omfattende møder og samarbejdsformer, som nogen finder uhensigtsmæssige i praksis. At indgå i *Stærkt Samarbejde* er obligatorisk for skoler og dagtilbud, men hvordan det implementeres lokalt, er fleksibelt med vejledende tilbud og modeller for, hvordan det gode samarbejde kan skabes.

En revision af materialet og retningslinjerne for *Stærkt Samarbejde* skal tydeliggøre, hvilke elementer der er bundne opgaver, og hvilke der er frivillige. Dermed skabes et mere ensartet udgangspunkt på tværs af byen og en klarere ramme for, hvordan samarbejdet kan tilpasses lokale behov og det lokale

ledelsesmæssige råderum tydeliggøres. Hvis udvalget beslutter, at retningslinjerne skal revideres, vil forvaltningen fremlægge forslag til reviderede retningslinjer i en kommende udvalgssag.

Udløbsdatoer på politikker

I den indledende dialog pegede enkelte ledere på, at politikker og regler kan opleves som mangeartede og til tider uoverskuelige, og at der derfor kan være en pointe i at indføre udløbsdatoer på visse tiltag. Intentionen er, at krav og politikker ikke ophobes over tid, men løbende vurderes i forhold til deres relevans og hensigtsmæssighed. Spørgsmålet om udløbsdatoer indgår i en sag, der tidligere er behandlet i Økonomiudvalget (jf. ØU 08.04.25), hvor det blev besluttet, at de enkelte udvalg kan vurdere, om de ønsker at indføre hele eller dele af medlemsforslaget om sanering af politikker.

Hvis udvalget ønsker det, vil forvaltningen fremadrettet i indstillinger om nye politikker og regler tydeliggøre, om der foreslås en tidsbegrænsning. Udvalget kan desuden vælge, at forvaltningen fx én gang i hver valgperiode fremlægger en samlet gennemgang af eksisterende politikker, strategier og administrationsgrundlag, så forældede eller uhensigtsmæssige krav kan forenkles eller afskaffes.

Politisk handlerum

Udvalget skal sætte retning for det videre arbejde med frisættelse og forenkling på dagtilbudsområdet. Det indebærer at drøfte, hvordan de erfaringer og udfordringer, som er fremhævet i dialogen med ledere og faglige organisationer, skal omsættes til initiativer.

Udvalget kan prioritere, om og hvordan der skal arbejdes med justering af administrative krav, en revision af retningslinjer for *Stærkt Samarbejde*, en mere målrettet tilgang til GDPR og IT-sikkerhed samt eventuel indførelse af udløbsdatoer på politikker og regler.

Endelig kan udvalget beslutte, hvordan dialogen om frisættelse skal forankres i de eksisterende fora, så den løbende kvalificerer de politiske beslutningsgrundlag og understøtter en bred inddragelse af både kommunale og selvejende dagtilbud.

Økonomi

Intet yderligere.

Videre proces

Med afsæt i den politiske drøftelse vil forvaltningen for, at dialogen om frisættelse og forenkling tages videre i bl.a. TRIO'er, lokal- og hovedMED, samt på de områdevisse dialogmøder på dagtilbudsområdet. Forvaltningen vil samle op på dialogerne i disse mødefora med henblik på, at udvalget i løbet af 2026 vil blive præsenteret for en samlet afrapportering, der også vil indeholde en opdatering af bilag 2.

Der iværksættes sideløbende en tilsvarende dialogproces på skoleområdet. Resultaterne heraf vil blive samlet op i en særskilt sag, som præsenteres for udvalget i foråret 2026.

Beslutning

Børne- og Ungdomsudvalgets beslutning på mødet den 8. oktober 2025:

Alternativet stillede ændringsforslag om tilføjelse af følgende supplerende 7. at-punkt:

”7. at Børne- og Ungdomsforvaltningen undersøger muligheden for, hvordan man i højere grad kan understøtte og oplyse daginstitutionerne om støtte til hjemmesidedrift og vender tilbage til udvalget herom”.

Ændringsforslaget blev forkastet efter afstemning med følgende resultat:

For stemte 3 medlemmer: F og Å.

Imod stemte 6 medlemmer: C, V og Ø.

1 medlem undlod at stemme: A.

Indstillingens 1. at-punkt blev drøftet.

Indstillingens 2. at-punkt blev godkendt uden afstemning.

Indstillingens 3. at-punkt blev godkendt uden afstemning.

Indstillingens 4. at-punkt blev drøftet.

Indstillingens 5. at-punkt blev drøftet.

Indstillingens 6. at-punkt blev godkendt uden afstemning.

Bilag

1. Tilbagemeldinger fra klyngeledere og pædagogiske ledere

2. Indsatser, tilbud og medlemsforslag besluttet af BUU

3. Medlemsforslag om frisættelse af de selvejende dagtilbud i Københavns Kommune (behandlet i BUU den 11. december 2024)

Bilag 1

Tilbagemeldinger fra klyngeledere og pædagogiske ledere

Forvaltningen har foretaget en indledende dialog med 7 klyngeledere, 7 pædagogiske ledere, samt repræsentanter fra BUPL og LFS. Dialogen viser, at ledere på dagtilbudsområdet i BUF oplever et betydeligt råderum på de fleste områder. Dialogen med lederne og de faglige organisationer viser også, at der overordnet set er tilfredshed med de nuværende organisatoriske rammer, men med rum til forbedring. Ingen af de ledere, der deltog, har et ønske om at afprøve forsøg med at være selvejende.

Det fremhæves til dels, at ledere oplever at have mulighed for at tilpasse pædagogiske indsatser og organisering til de lokale behov, og at denne frihed giver plads til at udvikle løsninger tæt på børn, forældre og medarbejdere. Flere peger på, at fleksibiliteten er en styrke for kvaliteten i dagtilbuddene og understøtter en kultur, hvor faglighed og ledelsesrum kan udfolde sig.

Samtidig giver andre udtryk for, at der fortsat er områder, hvor friheden opleves som begrænset, og hvor der kan være behov for yderligere fleksibilitet og tilpasning til lokale forhold. Det gælder især bestemte administrative systemer, krav til faste samarbejdsformer og netværk samt enkelte elementer af tilsynet. Også muligheden for udløbsdatoer på indsatser og krav nævnes som et tema. Disse områder udfoldes nedenfor.

Der blev i dialogen ikke fremhævet koncepter, tiltag, metoder eller administrative krav, der ikke allerede fremgår af forvaltningens kortlægning.

Administrative systemer og praksisser

Flere klyngeledere oplever økonomistyring og indkøb gennem Kvantum, sygefraværssystemet (både registrering og opfølgning), hjemmeside og GDPR- og IT-sikkerhedskurser som barrierer, der fylder unødigt i hverdagen og af forskellige årsager tager tid fra kerneopgaven. Rammerne omkring dette opleves som rigide og unødigt komplekse og omfattende – også sammenlignet med gængse praksis i andre kommuner. Det er ikke selve kravet om kendskab til IT-sikkerhed og personoplysninger, der opleves som problematisk, men

09-09-2025

Sagsnummer i F2
2024 - 24526

Dokumentnummer i F2
8662259

Sagsnummer i eDoc
2024-0417641

Sagsbehandler
Axel Nordqvist

Politik og Kommunikation
Gyldenløvesgade 15
1600 København V

snarere de omstændigheder, under hvilke disse kompetencer skal erhverves, herunder via moduler og test.

Der blev efterlyst muligheden for at blive certificerede under hensyntagen til lokale behov og ressourcer. Flere af lederne luftede idéen om at have et endnu tættere samarbejde med de Administrative Fællesskaber om løsningen af administrative opgaver.

Forvaltningen er opmærksom på de udfordringer, som ledere og medarbejdere oplever i relation til enkelte systemer og administrative krav. Flere af områderne – herunder krav til GDPR og IT-sikkerhed – er fastlagt af nationale regler og fælleskommunale løsninger, som Københavns Kommune er forpligtet til at følge. Samtidig arbejder forvaltningen løbende på at lette de administrative processer, hvor det er muligt, og har fokus på at understøtte en mere brugervenlig anvendelse af de eksisterende systemer. Det gælder blandt andet arbejdet med at forenkle registreringsopgaver, udvikle mere målrettede kurser samt sikre, at de decentrale ledere har den nødvendige støtte og vejledning i hverdagen.

BUPL peger på, at de selvejende institutioner i vidt omfang vurderes på samme måde som de kommunale, men at de samtidig bør have frihed til egne løsninger på de administrative rammer. Konkret fremhæves det, at de selvejende ikke bør være bundet af Kvantum i forbindelse med indkøb, og at registrering af ferie- og lukkedage bør kunne ske lokalt, når det ikke er fastsat ved lov.

De selvejende daginstitutioner har dog slet ikke adgang til Kvantum, og de kan og skal derfor ikke bruge KVANTUM. Selvejende institutioner er, som kommunale dagtilbud, forpligtet til at registrere, hvornår der holdes lukket i forbindelse med ferier og helligdage, jf. aftalen om kommunernes økonomi i vejledningen til dagtilbudsloven pkt. 102.

Det er væsentligt at understrege, at der ikke altid er enighed blandt de adspurgte ledere om tyngden af forskellige opgaver. Et eksempel er dagtilbuddenes hjemmeside. Nogle ser det som en unødigt og vanskelig opgave at vedligeholde en hjemmeside, mens andre ser positivt på værdien af at gøre det og ikke som en unødigt pligt.

Tilsyn og evaluering

Nogle klynge- og pædagogiske ledere oplever elementer af tilsynet og dokumentationskrav, der bidrager til at sikre kvalitet, sikkerhed og overholdelse af standarder, i nogle få tilfælde som kontrollerende og overlappende processer, hvor der er et ønske om større metodefrihed. Brand- og hygiejnetilsyn samt værktøjer som KIDS fremhæves ligeledes af få ledere som ressourcekrævende.

Enkelte peger på, at tilsynskonceptet opleves som unødigt kontrollerende, idet der næsten altid stilles krav om forbedring. Det blev foreslået, at tilsynene i højere grad differentieres, så hyppighed og

omfang afhænger af den vurderede kvalitet, f.eks. færre og mere målrettede tilsyn på afdelinger med høj kvalitet. En sådan model vil kunne styrke fokus på pædagogisk udvikling og samtidig frigøre tid og ressourcer til lokal tilpasning.

Ligeledes fremhævede BUPL-værktøjet KIDS, hvor det opleves som en begrænsning, der fremmer en specifik opfattelse og tilgang til udvikling af pædagogisk kvalitet. Dette giver ikke tilstrækkeligt lokalt råderum til at arbejde med kvaliteten ud fra deres egne anskuelser, ressourcer og behov. KIDS, som er et værktøj anvendt i tilsynet, spiller en rolle i at systematisere og strukturere den pædagogiske udvikling. Formålet er at sikre en ensartet vurdering af kvaliteten på tværs af forskellige dagtilbud.

Enkelte ledere påpegede, at brandtilsynet opleves som utydeligt og unødigt ressourcekrævende med straks-påbud, der ikke modtages godt i dagtilbuddene på grund af manglende gennemsigtighed og en oplevet forventning om, at lederne er helt inde i brandregler.

Tilsyn er en del af forvaltningens pligt til at sikre, at dagtilbud lever op til kvalitetsstandarder og lovmæssige krav. Tilsynet bidrager til at sikre børnenes sikkerhed og trivsel, samt at institutionerne opretholder en høj pædagogisk kvalitet. Gennem tilsyn kan man identificere områder, der fungerer godt, samt de der har brug for forbedring, hvilket giver mulighed for målrettede indsatser og ressourcestyring.

Samlet set viser dialogen, at der er behov for at balancere tilsynets rolle som kontrolredskab og som udviklingsværktøj. Flere peger på, at tilsynets resultater bør ses i kontekst af institutionernes vilkår og anvendes i samarbejde til at styrke pædagogisk udvikling snarere end som ensidigt kontrolværktøj.

Kommunikation, netværk og samarbejdskoncepter

Flere ledere oplever uklarhed omkring, hvad der er obligatoriske krav, og hvad der tilbydes som tilbud eller vejledning. Manglende tydelighed skaber usikkerhed og frustration lokalt og samtidig peger det på, at kommunikationen centralt fra opfattes forskelligt.

Konceptet *Stærkt Samarbejde* illustrerer dette; nogle ser det som et centralt krav, mens andre forstår, at implementeringen kan tilpasses lokalt. I et område er det indført fleksibelt med løbende lokale tilpasninger for at imødekomme behovene fra dagtilbud, hvilket sikrer en god overgang mellem disse. I et andet område følger man en fast struktur med omfattende møder og samarbejdsformer, som nogen finder uhensigtsmæssige i praksis.

Det er i øjeblikket obligatorisk for dagtilbud at indgå i *Stærkt Samarbejde*, men hvordan det implementeres lokalt, er fleksibelt med vejledende tilbud og modeller for, hvordan det gode samarbejde kan

skabes. Der er dog en tydelig opgave i at styrke kommunikationen, så forskellen mellem krav og fleksibilitet bliver klarere.

Tilsvarende gælder netværk som praktiknetværk. Nogle ledere fremhæver netværkene som mødetunge og indgribende i hverdagen, mens andre anerkender værdien af dialog, vidensdeling og en styrket indsats for praktikanter. Her peges på behovet for, at netværk og samarbejdskoncepter organiseres mere målrettet og strategisk, så de understøtter kvalitet og udvikling frem for at opleves som administrativ byrde.

Flere ledere peger samtidig på behovet for oprydning i eksisterende tiltag, inden nye tilføjes. Nye tiltag bør indføres med en klar plan for evaluering og afvikling, så man løbende kan justere eller afvikle initiativer, der ikke skaber værdi. Dette er et relevant perspektiv at inddrage i drøftelsen om sanering af politikker (jf. ØU 08.04.25), da en solnedgangsklausul kan sikre, at nye tiltag og politikker evalueres løbende med henblik på justering eller afvikling, hvis de ikke længere skaber værdi eller lever op til deres formål.

Tid og arbejdsvilkår

Nogle få ledere efterspurgte i dialogen mere tid til forberedelse og refleksion til udvikling af den pædagogiske praksis og planlægning af pædagogiske aktiviteter. Det blev fremhævet, at man ikke i udgangspunktet – som på skoleområdet – har forberedelsestid som pædagog.

Som del af forvaltningens bestræbelser på at forbedre arbejdsforholdene for pædagoger og støtte deres faglige udvikling, er der blevet udarbejdet en inspirationspjece, der fokuserer på fleksibel arbejdstilrettelæggelse i dagtilbud, herunder forberedelsestid. Denne pjece er en samling af casestudier fra dagtilbud, der har søgt midler fra fastholdelsespuljen. Den dokumenterer de forskellige tiltag, der har bidraget til at skabe mere fleksibilitet og indflydelse i tilrettelæggelsen af pædagogisk arbejde.

Forberedelsestid er en vigtig komponent for pædagoger, da det giver dem mulighed for faglig fordybelse og planlægning, som styrker kvaliteten af det pædagogiske arbejde.

Input fra selvejende daginstitutioner og BUPL

Forvaltningen har i inddragelsesprocessen om frisættelse og forenkling både haft en dialog med BUPL og med LFS.

BUPL's pointer viser overordnet, at der for de selvejende institutioner er en generel tilfredshed med samarbejdet med forvaltningen, og at der i praksis er ønske om endnu tættere samarbejde og sparring med kommunale institutioner og klynger. Samtidig er der primært ønsker om frisættelse på områder, hvor kommunen ikke i praksis kan frisætte, da forvaltningen er bundet af national lovgivning og regler.

BUPL understreger, at det for de selvejende institutioner grundlæggende handler om mere tillid og mindre kontrol. Hvis man skal fjerne elementer, skal fokuset være på at fjerne indsatser eller koncepter, der har til formål at kontrollere opfyldelsen mål og krav.

Et eksempel, der fremhæves, er sprogvurderinger. Disse vurderes som værende genstand for kontrol og vurderinger, hvor grundlaget for at udføre dem bliver betvivlet. Vurderingen af dagtilbud baseret på historiske data for børn, der ikke længere er i det pågældende dagtilbud, bliver problematiseret.

Forvaltningen udfører sprogvurderinger af børn som et lovkrav for tidligt at identificere sprogveskigheder, hvilket sikrer målrettet sprogstøtte inden skolestart. Dette giver mulighed for at tilpasse pædagogiske aktiviteter, der fremmer barnets sproglige udvikling og sociale trivsel.

Bilag 2

Til Børne- og Ungdomsudvalget

Indsatser, tilbud og medlemsforslag besluttet af Børne- og Ungdomsudvalget

Dokumentet giver et overblik over indsatser, tilbud og krav på dagtilbudsområdet, som det er muligt at frisætte institutioner fra.

Tabel 1 giver et overblik over dokumentationskrav og øvrige forpligtelser på dagtilbudsområdet. For hvert krav er der angivet oprindelse, formål og – hvor det er relevant – mulige alternativer eller lempelser. Alle disse er obligatoriske dokumentationskrav.

Oversigterne er baseret på dialoger med dagtilbud samt forvaltningens viden.

08-04-2025

Sagsnummer i F2
2024 - 24526

Dokumentnummer i F2
7468567

Sagsnummer i eDoc
2024-0417641

Sagsbehandler
Axel Nordqvist

Tabel 1: Dokumentationskrav og forpligtelser på dagtilbudsområdet

Denne tabel giver et overblik over dokumentationskrav og øvrige forpligtelser på henholdsvis dagtilbuds- og skoleområdet. For hvert krav er der angivet oprindelse, formål og – hvor det er relevant – mulige alternativer eller lempelser.

Dokumentationskrav / forpligtelser	Beskrivelse	Obligatorisk for alle skoler eller dagtilbud	Opdragsgiver
Handleplan og dialogark for børn i basispladser	Institutioner med basispladser skal udarbejde en handleplan i SMTTE i Hjernen & Hjertet, når et barn starter. Planen laves i samarbejde med forældrene og evt. tværfaglig support for at sætte mål for barnets udvikling, trivsel og læring. Handleplanen danner grundlag for kvartalsvise udviklingssamtaler, hvor indsatsen evalueres og justeres. Forældre inddrages via et dialogark, der beskriver, hvordan de kan støtte barnet hjemme. Handleplanen er dynamisk og evalueres løbende. Alternativt kan formkravene (SMTTE-Model) udgå.	Ja	BUU: Med den politiske vedtagelse af indsatsen "Plads til forskellighed"
Hjemmeside	Hjemmesider for skoler og dagtilbud skal opdateres med ferieplan, informationer, retningslinjer, referater fra bestyrelsesmøder mm. Der findes ikke alternativer.	Ja	Politisk beslutning ifm. implementering af AULA på skole og dagtilbud i BUU.

Dokumentationskrav / forpligtelser	Beskrivelse	Obligatorisk for alle skoler eller dagtilbud	Opdragsgiver
Faglig udviklingsplan	Forvaltningen kan iværksætte en toårig Særlig indsats i dagtilbud med behov for kvalitetsløft. Indsatsen gælder dagtilbud, der i tilsynet får vurderingen "Ændre indsats" eller "Iværksætte ny indsats" i tre eller flere temaer. Indsatsen indebærer en analyse af læringsmiljøet (KIDS), en faglig udviklingsplan og målrettet arbejde for at styrke kvaliteten. Målet er at sikre positiv udvikling og opbygge kapacitet til fortsat forbedring. Som alternativ kan forvaltningen iværksætte skærpet tilsyn, hvis der er bekymring for kvaliteten. Ved alvorlige bekymringer kræves en handleplan, som udarbejdes i dialog med lederen og forelægges forældrebestyrelsen.	Ja	BUU (19. juni 2019 og justeret med tilsynet 12. oktober 2022)
Handleplan for børn med sproglige udfordringer	Der skal udarbejdes en handleplan, der skal sikre, at der følges op på og iværksættes de rigtige indsatser overfor det enkelte barn. Der er ikke direkte krav om en handleplan eller skriftlig opfølgning, men dagtilbud skal overholde notatpligt mv. Der er ingen alternativer.	Ja	BUU
Handleplan	I Københavns Kommune kan udvalgte skoler og dagtilbud af kommunalbestyrelsen tildeles en handleplan for faglige, kvalitetsmæssige og inklusionsmæssige udfordringer. Der er ingen alternativer, men kan afvikles.	Ja	Lokale beslutninger i BUU: Skoler på handleplan 2025 Københavns Kommune

Dokumentationskrav / forpligtelser	Beskrivelse	Obligatorisk for alle skoler eller dagtilbud	Opdragsgiver
Stærkt samarbejde	Samarbejdsdokument med KKFO'er, som indeholder fastlagte krav fra BUF. Denne er et forpligtende samarbejde mellem skoler, institutioner og KKFO'er om børns trivsel og udvikling. Samarbejdet baseres på fælles mål og skal sikre trygge og udviklende børnemiljøer på tværs af tilbuddene. Alle samarbejdsgrupper skal årligt senest i juni udarbejde en lokal samarbejdsaftale med 2-3 strategiske mål og en konkret plan. Skolelederen er tovholder, men aftalen udarbejdes i et ligeværdigt samarbejde. Parterne forpligter sig til aktivt at arbejde med målene og tilrettelægge aktiviteter og indsatser i overensstemmelse hermed. Det er muligt at afvikle Stærkt samarbejde. Som alternativ har nogle områder lavet områdevis samarbejdsaftaler, som parterne arbejder sammen om.	Ja	BUU, jf. 5.12.2012.
Kroppen i kerneopgaven	Børne- og Ungdomsforvaltningen har igangsat en indsats i 2023-2027 for alle kommunale og selvejende vuggestuer og børnehaver i Københavns kommune med fokus på fysisk trivsel. Indsatsen foregår i samarbejde med konsulenter fra Arbejdsmiljø København, som faciliterer forløbene i indsatsen undervejs. Det er muligt at afvikle Kroppen i kerneopgaven, men der er ikke umiddelbart alternativer.	Nej	BUU
Krav om en bestemt økologiprocent jf. Mad- og Måltidsstrategien	Med Borgerrepræsentationens vedtagelse af Mad- og Måltidsstrategien i september 2019 satte Københavns Kommune sig bl.a. at Københavns Kommunes køkkener bruger mindst 90 procent økologiske råvarer samlet, og at Københavns Kommunes køkkener skal være registreret med Fødevarestyrelsens Økologiske Spisemærke i guld1 i 2025 med få undtagelser. Alternativet er at lempe kravet, gøre det valgfrit, eller helt at fjerne det. Dette skal i så fald vedtages i BR.	Ja	BR

3. MEDLEMSFORSLAG OM
FRISÆTTELSE AF DE SELVEJENDE
DAGTILBUD I KØBENHAVNS
KOMMUNE (BEHANDLET I BUU DEN 11.
DECEMBER 2024)

11. Medlemsforslag om frisættelse af de selvejende dagtilbud i Københavns Kommune - UDVALGSHENVIST FRA BR 28.11.24 (2024-0418461)

Det foreslås,

1. at Børne- og Ungdomsforvaltningen vender tilbage med et forslag til en mere tillidsbaseret styring og en øget frisættelse af de selvejende dagtilbud i Københavns Kommune. Forvaltningen skal inddrage erfaringer fra de kommuner, hvor dagtilbudsområdet er frisat som led i den nationale frisættelsesstrategi.

(Stillet af Socialistisk Folkeparti og Venstre)

Motivering

Erfaringer fra den nationale frisættelsesstrategi viser, at en lempelse af detaljerede styringsmæssige krav og større grad af tillid til den enkelte institutions faglige dømmekraft og økonomiske ansvarlighed, fremmer fagligt gode løsninger, nytænkning samt engagement hos både forældre og medarbejdere. Derudover viser data fra det forældredrevne dagtilbudsområde, at ledelse tæt på, metodefrihed og en lav grad af bureaukrati, højner trivslen og dermed fagligheden.

De selvejende dagtilbud i Københavns Kommune skal i dag efterleve de samme detaljerede krav som kommunens egne dagtilbud. SF og Venstre mener, at vi derved går glip af mange af fordelene, der kunne ligge i at lade de forældredrevne dagtilbud udvikle andre løsninger og tænke på andre måder end det, der i dag bliver dikteret af forvaltningen. Det at have forældre i bestyrelsen skaber en lokal forankring i valg af profil, der øger engagementet omkring dagtilbuddet. Og det højere faglige niveau og den synlige arbejdsglæde i de selvejende institutioner, øger trygheden for forældrene.

Der er en række eksempler på områder, hvor de selvejende dagtilbud i dag bliver underlagt en unødvendig stram styringstænkning:

1. De selvejende dagtilbud er underlagt at skulle bruge én bestemt metode for sprogtest og er derved afskåret fra at bruge andre modeller og tilgange i arbejdet med at sikre en god overgang mellem dagtilbud og skole.
2. De selvejende dagtilbud er underlagt at skulle bruge én bestemt måling af trivsel (TOPI).
3. De selvejende dagtilbud skal anvende én bestemt dokumentationsmodel (SMITTE modellen).
4. De selvejende dagtilbud er underlagt at skulle bruge AULA som kommunikations- og dokumentationsplatform på trods af, at der findes andre løsninger, der på en række områder bedre understøtter de selvejende dagtilbuds behov.
5. De selvejende dagtilbud skal arbejde i forpligtende netværk på trods af, at hele ideen med selvstændige selvejende dagtilbud er, at de håndterer deres egen drift og udfordringer.

6. De selvejende dagtilbud bliver mødt af konkrete krav til valg af bøger, sange mv. i arbejdet med at sikre børnenes skoleparathed.
7. Kommunens lederuddannelse er udelukkende målrettet de kommunale dagtilbudsledere, og de selvejende ledere er ikke omfattet af denne kompetenceudvikling.

SF og Venstre ønsker at fremme en mere tillidsbaseret styring af de forældredrevne selvejende dagtilbud med en tiltro til, at de selv kan finde løsninger på den bedst mulige tilrettelæggelse af en hverdag, der afspejler lige præcis det enkelte dagtilbuds profil og situation. De selvejende dagtilbud skal have frie rammer til at være lige så forskellige, som børnenes behov er.

Partierne ønsker desuden at lette tilsynstrykket med en model, hvor Københavns Kommune fører tilsyn med, om de selvejende dagtilbud efterlever dagtilbudsloven frem for et tilsyn baseret på en bestemt pædagogisk metode. Og hvor tilsynet bliver tilrettelagt mere kvalitetsbaseret frem for konceptbaseret, så resultaterne kan bruges af forældre til at foretage et kvalificeret valg af institution til deres barn.

Forslaget skal ikke ændre på den økonomiske fordelingsnøgle af midler til de selvejende dagtilbud.

Tidligere politisk behandling (Borgerrepræsentationens beslutning på mødet den 28. november 2024):

"Enhedslisten, Socialdemokratiet og Alternativet fremsatte forslag om udvalgshenvielse til Børne- og Ungdomsudvalget.

Det af Enhedslisten, Socialdemokratiet og Alternativet fremsatte forslag blev godkendt uden afstemning.

Alternativet afgav følgende protokolbemærkning:

"Forslaget har gode takter. Det er væsentligt, at også de kommunale institutioner bliver omfattet af bestræbelserne på større frisættelse. Samtidig bør der være større fokus på, hvor meget institutionerne oplever styring, kontrol og bureaukrati – og ikke kun det formelle regelsæt. Vi stiller forslag om udvalgshenvielse for en grundigere dialog."

Enhedslisten afgav følgende protokolbemærkning:

"Enhedslisten er stærke tilhængere af, at København har en god blanding af både selvejende og kommunale institutioner. Vi ønsker også at få styrket den pædagogiske faglighed og den lokale medbestemmelse for medarbejderne, forældrerådene og forældrebestyrelserne, og få friset institutionerne både fra overflødig dokumentationsarbejde og fra de tendenser til nidkær politisk detailstyring af den pædagogiske hverdag, som kommer fra både rådhuset og Christiansborg. Men en frisættelsesdagsorden med en styrkelse af forældrenes indflydelse lokalt må omfatte både kommunale og selvejende institutioner. Og det skal være på et ordentligt belyst grundlag, så det står klart, hvad der frisættes fra, hvad der frisættes til, og hvordan man med en frisættelse sikrer kvaliteten af det pædagogiske arbejde, forældrenes indsigt i deres børns institutioner, børnenes ret til trivsel og kravene i lovgivningen. Derfor er der behov for en grundigere drøftelse af forslaget i Børne- og Ungdomsudvalget og belysning af mulighederne."

Beslutning

Børne- og Ungdomsudvalgets beslutning på mødet den 11. december 2024:

Medlemsforslaget blev godkendt, idet også de kommunale dagtilbud i Københavns Kommune skal omfattes af frisættelsesønsket.